

گزارش

محمدصادقی

تلویزیون در ساخت سریال شهید بهشتی ماند!

در انبوه سریال‌هایی که از نظر محتوا گاه فرسنگ‌ها با فرهنگ عامه و باورها و هنجارها فاصله دارد، ساخت سریال زندگی شهید بهشتی

پس از نزدیک به ۴۰ سال از شهادت این رجل شاخص انقلاب اسلامی در گیر و دار مرحله پژوهش باقی مانده است

در تلویزیون به این شکل دیده نشده بود.» این مستندساز درباره بخش حذف شده مستند «یک ملت» می‌افزاید: «روز جمعه ششم تیرماه قسمت چهار مستند «یک ملت» پخش شد که متأسفانه در زمان پخش دچار سانسور شد. این بخش مربوط به صحبت‌های شهید بهشتی درباره نگاه اسلام به وضعیت اقتصادی جامعه بود و نمی‌دانم اگر خود شهید بهشتی هم امروز زنده بود، این جنس سخنان انتقادی‌اش امکان پخش از تلویزیون را داشت یاخیر؟» وی می‌گوید: «در این بخش بهشتی سخنرانی دارد که انگار متعلق به سال ۹۹ است. او در این سخنرانی درباره فساد اقتصادی حرف می‌زند و آنچه می‌گوید به همین امروز ما و شرایطی که تجربه می‌کنیم، مربوط می‌شود.»

■ **سریال شهید بهشتی وعده محقق نشده**
خبر تولید سریالی درباره زندگی و شخصیت شهید بهشتی در سال ۹۷ رسانهای شد. در همان سال حسین تراب‌نژاد، نویسنده فیلمنامه این سریال در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به اینکه سریال شهید بهشتی اکنون در مرحله تحقیق و پژوهش است و نگارش فیلمنامه آن سال آینده آغاز می‌شود، درباره چگونگی کلید خوردن ایده ساخت این سریال گفت: «سال گذشته قرار بود پروژه‌ای درباره حادثه هفتم تیر یا تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیع‌ی و کارگردانی مرتضی عباس میرزایی کار کنیم. همه چیز خوب بود، اما نهاده‌ی که قرار بود دوجه تولید را بدهد پا پس کشید و کار به نتیجه نرسید، در آن کار محوری با حادثه هفتم تیر بود و فقط چند اشاره کوتاه به شهید بهشتی آن هم در لانگ شات داشتیم.»

علی فراہانی صدر، کارگردان مستند سریالی «یک ملت» می‌گوید: «در باره مستند «یک ملت» خود شبکه سه خواست که ما به عنوان سازندگان مستند «سودبه‌یخواب کوروش» این پرتره را درباره شهید بهشتی بسازیم، ما پیرکار تبریزی از سوی «راه یار» منتشر و پیرکار تبریزی از سوی «راه یار» منتشر و راه یار از نشر شد. در بخشی از مقدمه این کتاب می‌خوانیم: «۴۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی گذشت. یک چله پر فراز و نشیب را پشت سر گذاشتیم و حالا آمادہ‌ایم تا گام دوم را برداریم؛ بلندتر و امیدوارانه‌تر و پر فروغ‌تر از ۴۰ سال نخست. مسائل و دغدغه‌های پرشماری در گام جدید داریم، اما مسائل حوزه «فرهنگ» چیز دیگری است. تعارف که نداریم؛ پایه انقلاب اسلامی، فرهنگ بوده است. با تغییر در این زمینه بود که آن انقلاب بزرگ به ثمر نشست. بعد هم که لشکر شایطین دست به کار شد تا پشت این انقلاب را به زمین بزند، فرهنگ برآمده از انقلاب اسلامی بود که اندیشه و عمل ما

ساخت سریال یکی از فعالیت‌های رو تین و عادی در شبکه‌های تلویزیونی و مرکز سیما فیلم صدواسیماست و عجیب است در حالی که سالانه چندین عنوان سریال بزرگ و کوچک در صدواسیما ساخته و پخش می‌شود، تولید سریال با محوریت زندگی شهدای شاخص انقلاب اسلامی سال‌ها این محاق رفته است. سریال تلویزیونی که قرار بود درباره زندگی شهید بهشتی ساخته شود چنین وضعیتی دارد.

■ ■ ■

در انبوه سریال‌های تلویزیونی که از نظر محتوا گاه فرسنگ‌ها با فرهنگ عامه و باورها و هنجارها فاصله دارد، ساخت سریال زندگی شهید بهشتی پس از نزدیک به ۴۰ سال از شهادت این رجل تأثیرگذار و شاخص انقلاب اسلامی در گیر و دار مرحله پژوهش باقی مانده است. هفته قوه قضائیه برای یادآوری نقش پررنگ شهید بزرگوار آیت‌الله بهشتی در تبیین مبانی نظری انقلاب اسلامی فرصت اندکی است. برای همین است که چنین هفته‌ای شبکه‌های تلویزیونی تلاش می‌کنند با پخش بخش‌هایی از سخنرانی‌ها و بیانات آن شهید بزرگوار، مردم و به خصوص نسل جوان را با شخصیت و افکار رئیس شهید قوه قضائیه آشنا کنند.

اگرچه همین نمایش نیز با حرف و حدیث‌های زیادی روبه‌رو بوده است. از جمله پخش ناقص و ممیزی شده مستند «یک ملت» که قرار بود به ابعاد مختلف شخصیت شهید بهشتی بپردازد ولی در زمان پخش در کمال تعجب سخنان تئوریزیمسین بزرگ انقلاب ممیزی و حذف شد!

■ **حذف تفکر بهشتی از مستند بهشتی**
علی فراہانی صدر، کارگردان مستند سریالی «یک ملت» می‌گوید: «در باره مستند «یک ملت» خود شبکه سه خواست که ما به عنوان سازندگان مستند «سودبه‌یخواب کوروش» این پرتره را درباره شهید بهشتی بسازیم، ما پیرکار تبریزی از سوی «راه یار» منتشر و پیرکار تبریزی از سوی «راه یار» منتشر و راه یار از نشر شد. در بخشی از مقدمه این کتاب می‌خوانیم: «۴۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی گذشت. یک چله پر فراز و نشیب را پشت سر گذاشتیم و حالا آمادہ‌ایم تا گام دوم را برداریم؛ بلندتر و امیدوارانه‌تر و پر فروغ‌تر از ۴۰ سال نخست. مسائل و دغدغه‌های پرشماری در گام جدید داریم، اما مسائل حوزه «فرهنگ» چیز دیگری است. تعارف که نداریم؛ پایه انقلاب اسلامی، فرهنگ بوده است. با تغییر در این زمینه بود که آن انقلاب بزرگ به ثمر نشست. بعد هم که لشکر شایطین دست به کار شد تا پشت این انقلاب را به زمین بزند، فرهنگ برآمده از انقلاب اسلامی بود که اندیشه و عمل ما

کتاب

کتاب «به اضافه مردم» ۱۰ اصل اساسی در کار فرهنگی به همت انتشارات «راه یار» منتشر و راهی بازار نشر شد. این کتاب به قلم روح‌الله رشیدی، نویسنده پیرکار تبریزی از سوی «راه یار» منتشر و راهی بازار نشر شد. در بخشی از مقدمه این کتاب می‌خوانیم: «۴۰ سال از پیروزی انقلاب اسلامی گذشت. یک چله پر فراز و نشیب را پشت سر گذاشتیم و حالا آمادہ‌ایم تا گام دوم را برداریم؛ بلندتر و امیدوارانه‌تر و پر فروغ‌تر از ۴۰ سال نخست. مسائل و دغدغه‌های پرشماری در گام جدید داریم، اما مسائل حوزه «فرهنگ» چیز دیگری است. تعارف که نداریم؛ پایه انقلاب اسلامی، فرهنگ بوده است. با تغییر در این زمینه بود که آن انقلاب بزرگ به ثمر نشست. بعد هم که لشکر شایطین دست به کار شد تا پشت این انقلاب را به زمین بزند، فرهنگ برآمده از انقلاب اسلامی بود که اندیشه و عمل ما

را شکست‌ناپذیر کرد. به یاد بیاورید دهه سخت ۶۰ را. آن حجم از سختی و مضيقه، حتی به اندازه یکی دو ماه کافی است تا ملتی را از پای درآورد. پس ما چرا شکست نخوردیم؟ چرا وا‌ندادیم؟ پاسخش روشن است؛ اگر لشکری از فرزندان خالص ملت، در خطوط رزم سینه‌سپر کرده بودند و برای حفظ عزت اسلامی‌مان خون می‌دادند، در پشت جبهه‌ها نیز لشکر عظیمی از همین مردم با ساماندهی هسته‌های فرهنگی، مشغول مقاومت بودند. به یاد بیاوریم مساجد، مدارس و دانشگاه‌های آن دوره را. آن جوش و خروش و همت و اهتمام بود که نمی‌گذاشت شیرازه‌های جامعه‌از هم بپاشد. هر جامی‌رفتی نشانه‌ای از کاری فرهنگی را می‌دید که توسط خود مردم طراحی و اجرا می‌شد. گروه‌های سرود و تئاتر و مساجد و مدارس، نمایشگاه‌های عکس و طراحی و نقاشی و کاریکاتور، تشیع‌های پرکشود شهید، گروه‌های مردمی پشتیبانی

بر اساس این گزارش، این کتاب در ۱۰ فصل به بررسی ۱۰ قاعده اساسی در کار فرهنگی و تشکیلاتی پرداخته است و در هر فصل، مثال‌هایی هم که از خاطرات و تجربه‌های عینی افراد گرفته شده، جهت کاربردی شدن این قواعد آورده شده است. همچنین در بخش ضمیمه کتاب، ضمن

در ابتدای هفته قوه قضائیه، خبر تولید سریال شهید بهشتی بار دیگر در خروجی رسانه‌ها قرار گرفت. در این خبر آمده بود: مجموعه تلویزیونی «شهید بهشتی» به تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیع‌ی در مرحله تحقیق‌های قبل از نگارش است

دیدگاه

از نگارش است. هنوز نگارش این سریال آغاز نشده است و بعد از پایان یافتن مراحل تحقیقی نگارش نیز از سر گرفته می‌شود. حدود چهار ماه است که گروه نویسندگان این سریال مشغول تحقیق هستند و داستان آن از زمان جوانی این شهید آغاز شده و تا زمان شهادتش ادامه پیدا می‌کند. منابع تحقیقی برای نگارش این سریال علاوه بر کتاب‌هایی که از زندگی این شهید نوشته شده، مصاحبه‌های دوستان و همکاران ایشان نیز است. نکته عجیب اینکه

بعد از دو سال هنوز سریال شهید بهشتی در مرحله تحقیقات باقی مانده است و گویا مشخص نیست چه زمانی قرار است این دوره به پایان برسد. سریال شهید بهشتی انطور که صدواسیما اعلام کرده قرار است در ۴۰ قسمت ساخته شود و با وضعیتی که برای پخش مستند «یک ملت» پیش آمدن نگرانی وجود دارد که محصول این سریال تا چه حد با شخصیت واقعی و افکار بلند شهید بهشتی قرابت دارد!

■ **سریال شهید بهشتی وعده محقق نشده**

خبر تولید سریالی درباره زندگی و شخصیت شهید بهشتی در سال ۹۷ رسانهای شد. در همان سال حسین تراب‌نژاد، نویسنده فیلمنامه این سریال در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به اینکه سریال شهید بهشتی اکنون در مرحله تحقیق و پژوهش است و نگارش فیلمنامه آن سال آینده آغاز می‌شود، درباره چگونگی کلید خوردن ایده ساخت این سریال گفت: «سال گذشته قرار بود پروژه‌ای درباره حادثه هفتم تیر یا تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیع‌ی و کارگردانی مرتضی عباس میرزایی کار کنیم. همه چیز خوب بود، اما نهاده‌ی که قرار بود دوجه تولید را بدهد پا پس کشید و کار به نتیجه نرسید، در آن کار محوری با حادثه هفتم تیر بود و فقط چند اشاره کوتاه به شهید بهشتی آن هم در لانگ شات داشتیم.»

■ **سریال شهید بهشتی وعده محقق نشده**
خبر تولید سریالی درباره زندگی و شخصیت شهید بهشتی در سال ۹۷ رسانهای شد. در همان سال حسین تراب‌نژاد، نویسنده فیلمنامه این سریال در گفت‌وگو با «جوان» با اشاره به اینکه سریال شهید بهشتی اکنون در مرحله تحقیق و پژوهش است و نگارش فیلمنامه آن سال آینده آغاز می‌شود، درباره چگونگی کلید خوردن ایده ساخت این سریال گفت: «سال گذشته قرار بود پروژه‌ای درباره حادثه هفتم تیر یا تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیع‌ی و کارگردانی مرتضی عباس میرزایی کار کنیم. همه چیز خوب بود، اما نهاده‌ی که قرار بود دوجه تولید را بدهد پا پس کشید و کار به نتیجه نرسید، در آن کار محوری با حادثه هفتم تیر بود و فقط چند اشاره کوتاه به شهید بهشتی آن هم در لانگ شات داشتیم.»

پر کار تلویزیون در تیر ماه سال گذشته در مصاحبه‌ای اعلام می‌کند: «فیلمنامه سریال شهید بهشتی این روزها مراحل تحقیق را پشت سر می‌گذارد. تحقیقات برای نگارش فیلمنامه این سریال از دو سال پیش آغاز شده برای این پروسه سه مرحله نهایی نگارش، اولیه و سرفصل‌ها، پژوهش جامع و میدانی و همچنین پژوهش شکلی و دراماتیک در نظر گرفته شده است.» شفیع‌ی ادامه می‌دهد: «قرار است هر حله نهایی نگارش، یعنی پژوهش شکلی و دراماتیک به موازات طراحی فیلمنامه سریال آغاز و دنبال شود. با پایان مرحله سوم، حدود یک سال نگارش سریال زمان می‌برد و با آماده شدن فیلمنامه به امید خدا در سال آینده به مرحله پیش تولید خواهیم رسید.» شفیع‌ی درباره تیم نویسندگی این سریال می‌گوید: «تیم تحقیقات این سریال به سرپرستی سعید اصغرزاده کار خود را دنبال می‌کنند و نگارش فیلمنامه بر عهده حسین تراب‌نژاد و همراهانش است.»

■ **بازگشت به نقطه اول!**

در ابتدای هفته قوه قضائیه، خبر تولید سریال شهید بهشتی بار دیگر در خروجی رسانه‌ها قرار گرفت. در این خبر آمده بود: مجموعه تلویزیونی «شهید بهشتی» به تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیع‌ی در مرحله تحقیق‌های قبل از نگارش است

از جنگ و... همه و همه زنجیره مقاومت فرهنگی را شکل داده بودند. آنها نه تنها در برابر شعیده‌های فکری و فرهنگی دشمن مقاومت می‌کردند، بلکه در موضع تهاجم به دشمن هم بودند!

در این نوشتار، به استناد تجربیات ارزنده تاریخ انقلاب اسلامی، تلاش کرده‌ایم برخی اصول و قواعد کار فرهنگی را مرور کنیم. این قواعد را در قالب «۱۰ اصل» آورده‌ایم. طبعاً حرف‌های بهتر و بیشتری در این زمینه وجود دارد. به ویژه کسانی که خود از بانیان و عاملان کار فرهنگی در ۴۰ سال گذشته بوده‌اند، می‌توانند این ایده‌ها را کامل‌تر نمایند. این اصول ده‌گانه، اگر چه از هم جدا هستند، اما عملاً در دل هم قرار دارند. در واقع ما با یک منظومه نظری و عملی مواجه هستیم. هر اصل به طریقی به اصل دیگر مرتبط است، بنابراین نگاه نقطه‌ای و جزئی به آن، چندان مفید نخواهد بود.»

■ **حجت‌الاسلام سیدصادق موسوی***

در جهان اسلام امروز مسلمانان پیرو مذاهب متعددی هستند، در کنار هم زندگی مسالمت‌آمیز دارند و نشنیده‌ایم در کشورهای اسلامی به‌طور آشکار حنفی نسبت به مالکی یا حنبلی نسبت به شافعی حساسیت‌خاصی نشان دهد، اما در لایه‌های درونی، این حساسیت در میان مذاهب مذکور وجود دارد، مثلاً در کشورهای مراکش، لیبی، الجزایر و تونس پیروی از مذهب مالکی الزامی است و مذاهب دیگر به رسمیت شناخته نمی‌شوند و در سوره مذهب حنفی به رسمیت شناخته شده است و سایر مذاهب مورد قبول نیستند و در عربستان از مذهب وهابی که منشعب از مذهب حنبلی از طریق ابن تیمیه است پیروی می‌شود و دیگر مذاهب را قبول ندارند، ولی این چهار مذهب تحت عنوان «اهل سنت» در جهان معرفی می‌شوند و پیروان مذهب امام جعفر صادق (ع) نیز بخشی از جامعه اسلامی هستند که گاهی شیعه به آنان گفته می‌شود و گاه به‌نام جعفری شناخته می‌گردند.

با وجود اذعان پیشوایان چهار مذهب مذکور به بهره‌گیری از محضر امام جعفر صادق (ع) و به‌رغم اینکه مهم‌ترین شخصیت مذهبی اهل سنت در دوران خود یعنی شیخ‌الآزرهر مصر که بالاترین مرکز افتا برای عموم «اهل سنت» است رسماً جواز پیروی از مذهب جعفری را پیش از ۶۰۰ سال اعلام کرده است، با این‌حال در زمانی که محمدرضا پهلوی ولیعهد ایران داماد ملک فؤاد و خواهر ملک فاروق پادشاه مصر بود و سیاست‌های هر دو کشور در وابستگی به استعمار انگلیس یکسو بود، بدین جهت فضای جهان اهل سنت به تبعیت از نظام سیاسی حاکم‌نگاهش به شیعیان کاملاً مثبت بود، پیرویه که مطابق قانون اساسی ایران فوزه به همسر ولیعهد مذهب شیعه را پذیرفت، ولی پس از جدایی شاه ایران از فوزه به گسسته شدن رابطه یوشوندی میان شاه ایران «شیعه» و شاه مصر «سنی» این روند متوقف شد.

با کودتای نظامی جمال عبدالناصر علیه رژیم پادشاهی فاروق و تیزی روابط میان مصر و ایران که به قطع روابط بین دو کشور منتهی شد، زمینه حرکت مخالفان وحدت اسلامی به وجود آمد، لیکن با نهضت حضرت امام خمینی و طرفداری ایشان از نهضت انقلابی فلسطین اینکه جذابیتهای روانی و واقعیت ارائه دهد ضمن اینکه جذابیتهای روانی و نمایشی برای جذب مخاطب عام نیز در این سریال اهمیت زیادی دارد. باید منتظر ماند و شاهد بود که صدواسیما جمهوری اسلامی چه زمانی کارگردان می‌تواند تا حدود زیادی حق مطلب را در به‌طور دقیق عمل می‌کند و شخصیت عظیم یکی از معماران انقلاب اسلامی را از محجوریت سینمایی بیرون می‌آورد هر چند صدواسیما هنوز درباره اصولی‌ترین شخصیت انقلاب یعنی بنیانگذار انقلاب اسلامی امام خمینی (ره) نیز حتی یک سریال بافیلم فاخر تولید نکرده و این بی‌عملی و انفعال درباره بسناری از حوادث و شخصیت‌های تاریخی و مهم قابل ذکر است.

ایران و مصر و نیز به‌دنبال همگام شدن مصر با رژیم وهابی عربستان ره‌اسنان از گسترش آثار انقلاب اسلامی و با پشتیبانی کامل امریکا و در جهت مقابله با توسعه نفوذ ایران و با همگامی و حمایت رژیم صهیونیستی اشغالگر زمینه تحریکات علیه مذهب جعفری در حد بسیار گسترده‌ای در جهان اسلام به وجود آمد. با آغاز جنگ تحمیلی صدام و به علت اینکه اکثریت ملت عراق نیز شیعه هستند صدام و حامیانش متشکل از سران مرتجع منطقه و اغلب کشورهای عربی علیه شیعه یکصدا شده و میدان را برای میلغان تفرقه میان مسلمانان کاملاً باز کردند و تبلیغات منفی علیه شیعیان ایران و مصر و نیز به‌دنبال همگام شدن مصر با رژیم وهابی عربستان ره‌اسنان از گسترش آثار انقلاب اسلامی و با پشتیبانی کامل امریکا و در جهت مقابله با توسعه نفوذ ایران و با همگامی و حمایت رژیم صهیونیستی اشغالگر زمینه تحریکات علیه مذهب جعفری در حد بسیار گسترده‌ای در جهان اسلام به وجود آمد.

ایران در آنجا زمینه نزدیکی بیشتر اهل سنت و شیعیان ایجاد شد، ولی پس از سرنگونی رژیم شاه و پیروزی انقلاب اسلامی در ایران به فلسطین اشغالی و سخنرانی او در پارلمان رژیم صهیونیستی و نهایتاً امضای قرارداد تنگین «کمپ دیوید» و اعلام موضع صریح امام خمینی رضوان‌الله علیه این خیانت بزرگ و قطع روابط دیپلماسی بین جمهوری اسلامی ایران و مصر و نیز به‌دنبال همگام شدن مصر با رژیم وهابی عربستان ره‌اسنان از گسترش آثار انقلاب اسلامی و با پشتیبانی کامل امریکا و در جهت مقابله با توسعه نفوذ ایران و با همگامی و حمایت رژیم صهیونیستی اشغالگر زمینه تحریکات علیه مذهب جعفری در حد بسیار گسترده‌ای در جهان اسلام به وجود آمد.

ایران در آنجا زمینه نزدیکی بیشتر اهل سنت و شیعیان ایجاد شد، ولی پس از سرنگونی رژیم شاه و پیروزی انقلاب اسلامی در ایران به فلسطین اشغالی و سخنرانی او در پارلمان رژیم صهیونیستی و نهایتاً امضای قرارداد تنگین «کمپ دیوید» و اعلام موضع صریح امام خمینی رضوان‌الله علیه این خیانت بزرگ و قطع روابط دیپلماسی بین جمهوری اسلامی ایران و مصر و نیز به‌دنبال همگام شدن مصر با رژیم وهابی عربستان ره‌اسنان از گسترش آثار انقلاب اسلامی و با پشتیبانی کامل امریکا و در جهت مقابله با توسعه نفوذ ایران و با همگامی و حمایت رژیم صهیونیستی اشغالگر زمینه تحریکات علیه مذهب جعفری در حد بسیار گسترده‌ای در جهان اسلام به وجود آمد.

یادداشت میهمان

چرا مکتب ما علوی

و مذهب ما جعفری است؟ (بخش اول)

شدند دست دوستی به سوی ایران دراز نمایند و ایران هم از این فضای مثبت در جهت وحدت جهان اسلام استقبال کرد، ولی با نزدیکی جمهوری اسلامی به نیروهای مقاومت فلسطین و حمایت از آنان و پشتیبانی کامل از مقاومت اسلامی در لبنان و پیروزی پیایی مجاهدان لبنانی و شکست‌های دلایله صهیونیست‌ها وابستگان به استکبار جهانی و مزدوران امریکا روزبه‌روز فاصله‌های خود را با یکدیگر کمتر کردند که امروز شاهد روابط علنی و صمیمانه میان کشورهای مزدور عربی و برخی کشورهای اسلامی با رژیم اشغالگر هستیم.

این مجموعه کشورها برای پوشش بر حرکت خائنه‌ان رهبران وابسته خود به امریکا لازم دیدند هرچه بیشتر حساسیت جهان اسلام را نسبت به مکتب شیعه و نماذ شناخته شده امروز آن جمهوری اسلامی ایران گسترش دهند و متأسفانه اغلب مراکز مذهبی اهل سنت که کاملاً تحت سیطره رژیم‌های حاکم بر کشورها هستند و از خود هیچ گونه اختیاری ندارند نیز به دنبال حکومت‌ها همان مسیر را دنبال کردند و دشمنی تاریخی منصوب در قرآن کریم بهود با مسلمین را به فراموشی سپرده و وظیفه خود دانستند با تمام قدرت به جنگ شیعیان بروند.

البته در مقاطع مختلف تاریخ میان پیروان مذاهب چهارگانه نیز جنگ‌هایی افروخته شده است، ولی با رویکرد مشترک رژیم‌های حاکم بر اکثر کشورهای اسلامی در قرن اخیر و حرکت آنان در جهت وابستگی به قدرت‌های استکباری اختلافات میان مذاهب چهارگانه کنار رفت و اختلاف آن مذاهب با شیعه نیز در دوران رژیم شاه که همسو با دیگر کشورها بود البته در مقاطع مختلف تاریخ رسمی وهابی عربستان به گرمی از شخصیت‌های مذهبی شیعه استقبال می‌کردند که نمونه بارز آن استقلال استثنائی از مرجع اعلای شیعه آن دوران بر محرم آیت‌الله‌العظمی سیدمحسن حکیم سال ۱۳۴۷ در موسم حج بود و تا سال‌ها بعد از پیروزی انقلاب اسلامی نیز تلاش‌هایی از سوی مقامات جمهوری اسلامی ایران و پادشاهان پیشین عربستان برای تنش زدایی انجام می‌گرفته، ولی القاتل‌دشمنان قسم خود را به خنثی کرده و دشمنی با جمهوری اسلامی سرلوحه فعالیت‌های رژیم عربستان و هم‌پیمانانش شده است و در مقابل نزدیکی آنان با رژیم صهیونیستی عمیق‌تر و هر روز آشکارتر می‌شود.

موضوع معارضا به‌منش اهل بیت (ع) که نخستین نمونه ان امیرالمؤمنین (ع) از زمان حیات رسول‌الله(ص) آغاز شده است و در مقاطع متعدد منافقان تلاش‌های گسترده‌ای انجام داده‌اند تا شخصیت ایشان را به هر نحو ممکن در نظر مسلمانان مخدوش نمایند این‌ها هر کست منافقانه در مناسبتی تأثیر خود را به‌طور کامل عیان کرد و آن در زمان حرکت رسول‌الله(ص) به سوی «تبوک» و جایگزین کردن امیرالمؤمنین (ع) به جای خود در «مدینه» بود که دشمنان شایعه‌پراکنی کردند علت عدم همراهی این بار امیرالمؤمنین دلگیری رسول‌الله از ایشان است و به این شایعه به قدری دامن زده شد و در جامعه قوت گرفت که امیرالمؤمنین (ع) را بر آن داشت که مدینه را ترک کنند و به دنبال رسول‌الله که در مسیر بودند بروند و جریان را به ایشان گزارش دهند و آنجا بود که رسول‌الله(ص) کلام گهربار معروف خود را که مورد اتفاق همه مسلمانان است اعلام و وام‌نامه‌ش دشمنان را نقش بر آب کردند: «لا ترضی أن تكون منی بمنزله هارون من موسی: آی‌آمنی‌پسندنی که منزلت تو نزد من همانند منزلت هارون نزد موسی باشد؟»

و علت اصلی این دشمنی‌ها خلاصه می‌شود در ویژگی سبقت امیرالمؤمنین بر همه در گرویدن به اسلام از لحظات نخستین نزول وحی در غار «حراء» و نیز «باب مدینه‌العلم» رسول‌الله بودن ایشان که این فضیلت نصیب احدی نشده است و هیچ کدام از اصحاب پیامبر اکرم(ص) نیز جرئت چنین ادعایی را نداشته‌اند.

■ **محقق و نگارنده کتاب شریف «تمام نهج‌البلاغه»**